

Taksimatkasta matkustajalle ilmoitettavat tiedot ja hintatietojen esilläpito

Määräyksen tausta ja säädöspерusta

Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 152 §:ssä säädetään yksittäistä palvelutilannetta koskevasta taksiliikenteen palvelujen hinnoittelusta.

Pykälän 1 momentin mukaisesti henkilöliikennettä tarjoavan luvan haltijan sekä välityspalvelun tarjoajan on annettava matkustajalle ennen taksimatkan alkamista tai tilauksen vahvistamista tieto matkan kokonaishinnasta veroineen tai, jos täsmällistä hintaa ei voida ilmoittaa etukäteen, hinnan määräytymisen perusteet veroineen. Kokonaishinta tai hinnan määräytymisen perusteet on ilmoitettava selkeällä, yksiselitteisellä ja matkustajan kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla. Hintatiedot on esitettävä siten, että ne ovat helposti matkustajan havaittavissa ennen matkan alkamista.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos taksimatkasta ei ole sovittu kiinteää hintaa, on matkan hinnan perustuttava kuljettuun matkaan ja matkaan käytettyyn aikaan, ja hinnan määrittämisessä on käytettävä taksimittaria. Lisäksi matkasta voidaan periä erillinen lähtömaksu ja muita lisämaksuja, jotka ovat etukäteen matkustajan tiedossa. Hinnan määrittämisessä käytettävät hinnan määräytymisen perusteet eivät saa muuttua taksimatkan aikana.

Pykälän 3 momentin mukaan, jos taksimatkasta ei ole sovittu kiinteää hintaa, henkilöliikennettä tarjoavan luvan haltijan on annettava matkustajalle ennen taksimatkan alkamista tieto esimerkkimatkan hinnasta. Esimerkkimatkan hinta on sellaisen matkan arvonlisäverollinen hinta, jonka pituus on 10 kilometriä, ja joka kestää 15 minuuttia. Esimerkkimatkan hinta on esitettävä siten, että se on helposti matkustajan havaittavissa ennen matkan alkamista. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä hintatietojen ja esimerkkimatkan hinnan ilmoittamisesta sekä niiden esilläpidosta.

Pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston on seurattava matkustajille tarjottavien taksiliikenteen palvelujen hinnoittelua. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset esimerkkimatkan hinnasta, jonka ylittyessä taksimatkan hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista on sovittava nimenomaisesti. Liikenne- ja viestintäviraston on määritettävä esimerkkimatkan hinta sellaiselle tasolle, jonka ylittyessä esimerkkimatkan hinnan voidaan katsoa merkittävästi ylittävän taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason. Määriteltävä esimerkkimatkan hintaa on tarkasteltava vuosittain. Jos syntyy erimielisyys siitä, onko hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista sovittu nimenomaisesti, palveluntarjoajan on näytettävä väitteensä toteen. Jos hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista ei ole sovittu nimenomaisesti, se ei voi ylittää Liikenne- ja viestintäviraston määrittelemää esimerkkimatkan hintaa.

Tällä määräyksellä Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset taksimatkan hintatietojen ja esimerkkimatkan hinnan ilmoittamisesta, niiden esilläpidosta sekä esimerkkimatkan hinnasta, jonka ylittyessä taksimatkan hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista on sovittava nimenomaisesti.

Määräyksenantovalta perustuu liikenteen palveluista annetun lain 152 §:n 3 ja 4 momenttiin.

Määräyksellä kumotaan 26.8.2021 annettu Liikenne- ja viestintäviraston määräys taksimatkasta matkustajalle ilmoitettavista tiedoista ja hintatietojen esilläpidosta (TRAFICOM/408128/03.04.03.00/2021).

Määräyksen tavoite

Käsillä olevan määräyshankkeen tavoitteena on päivittää viimeksi vuonna 2021 päivitetty euromääräinen raja-arvo, jonka jälkeen taksimatkan hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista on sovittava nimenomaisesti. Vuosina 2022 ja 2023 raja-arvoon ei ole arvioitu kohdistuneen muutostarpeita suoritetun vuosittaisen tarkastelun perusteella.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu Liikenne- ja viestintävirastossa. Määräyshankepääätös annettiin 11.12.2024. Määräysluonnoksesta pyydettiin lausunnot ajalla 11.12.–18.12.2024. Lausuntopyyntö julkaistiin osoitteessa lausuntopalvelu.fi ja siitä tiedotettiin Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla sekä tieliikenteen sääntelyn sähköpostijakelulistalle ilmoittautuneille.

Lausuntopalaute

Lausunnon antoi yhteensä viisi tahoa. Lausunnon antoivat Menevä Oy, Keskuskauppakamari, Suomen Palvelutaksit ry, Suomen Taksiliitto ry (Taksiliitto) ja yksityishenkilö.

Lisäksi Kuluttajaliitto ry, Poliisihallitus ja sisäministeriö totesivat, että niillä ei ole asiassa huomauttamista tai lausuttavaa.

Kaikki viisi lausunnonantajaa suhtautuivat ehdotukseen myönteisesti tai heidän kantansa oli tulkittavissa varauksellisen myönteiseksi. Lausunnonantajat saattoivat esittää kuitenkin yksittäisiä kriittisiä huomioita tai laajempia muutosehdotuksia määräyksen muihin kohtiin.

Menevä Oy katsoi lausunnossaan hinnastoiden toteutuneen hyvin vaihtelevina ja määräyksen noudattamisen olevan puutteellista. Koko määräyksen tarpeellisuutta tulisi tästä syystä tarkastella uudelleen. Valvontaa tai seurantaa hinnaston ja todellisen hinnan välillä juuri ole vaan valvonnassa tarkastellaan hinnastoa, eivätkä hinnastot aina ole luotettavia. Menevä Oy on kertonut tehneensä asiasta myös rikosilmoituksia tuloksetta.

Yksi lausunnonantaja esitti muutoksia määräyksen 2.4.3 kohtaan ja käytettyyn kuvitukseen. Lausunnonantaja esitti, että hinnaston otsikkoriville lisättäisiin sanan "Hinnasto" yhteyteen merkittäväksi taksamittarissa käytettävän taksan nimi, jonka lisäksi kuittiin tulisi määrätä tulostettavaksi käytettyjen taksojen nimet ja erittelyt kuten hinnastossa, jotta matkustaja voisi paremmin valvoa ja tarkistaa käyttäkö kuljettaja oikeaa taksaa ja oliko veloitus ilmoitetun hinnaston mukainen. Lisäksi lausunnonantaja esitti, että kohdassa 2.3.1.5 tarkoitettu kättelykuvake sallittaisiin esittää myös oikealla kädellä kätellen.

Liikenne- ja viestintävirasto ei tässä hankkeessa aikataulusyistä voi edistää laajempia muutoksia määräykseen, mutta toteaa, että virasto harkitsee myöhemmässä vaiheessa laajemmin kokonaisuutena taksialaa koskevien määräysten muutostarpeita liittyen liikenne- ja viestintäministeriössä vireillä olevaan taksisääntelyn tarkasteluun¹. Lisäksi ehdotus kuittiin tulostuvista taksojen nimistä ja niiden erittelyistä ei

¹Ks. tarkemmin valtioneuvoston hankeikkuna:

Taksilainsäädännön tarkastelu (LVM062:00/2023): <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM062:00/2023>;
hallituksen esitys liikennepalvelulain muuttamisesta (LVM038:00/2024):
<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM038:00/2024>

TRAFICOM/690724/03.04.03.00/2024

kuulu Liikenne- ja viestintävirastolle asiassa säädettyjen määräysvaltuuksien piiriin, jolta osin Liikenne- ja viestintävirasto on välittänyt ehdotuksen työ- ja elinkeinoministeriölle harkittavaksi kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) muuttamista koskien.

Taksiliikenteen palveluiden hinnoittelua koskevan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 152 §:n 4 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston on seurattava kuluttajille tarjottavien taksiliikenteen palvelujen hinnoittelua. Viraston on määritettävä esimerkkimatkan hinta sellaiselle tasolle, jonka ylittyessä esimerkkimatkan hinnan voidaan katsoa merkittävästi ylittävän kuluttajille tarjottavien taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason. Virastolle on säädetty velvollisuus tarkastella määriteltyä esimerkkimatkan hintaa vuosittain. Liikenne- ja viestintäviraston analyysi perustuu kunkin kuluvaan vuoden tammi–marraskuun tietoihin, joka osaltaan määrittää vuosittain mahdollisesti esitettävät muutokset määräyksen 3 lukuun tehtäväksi kunkin vuoden joulukuussa. Tämä rajaa osaltaan laajempien muutosehdotusten harkitsemista kunkin käsillä olevan euromääräisen raja-arvon muutoksia koskevan hankkeen puitteissa, jotta tarvittava 3 lukua koskeva määräysmuutos saadaan voimaan seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

Euromääräinen raja-arvo

Esitettyä 45 euron summaa piti sopivana tai oikean suuruisena kaksi lausunnonantajaa.

Esitettyyn 45 euron summaan puolestaan esitti korotusta kolme lausunnonantajaa.

Taksiliitto ehdotti 45 euron sijaan laskelmiinsa perustuvaa 50 euron summaa. Taksiliitto otti kantaa tyypillisen taksipalvelun hinnan osalta mediaanihinnan määrittelyn perusteisiin toteamalla lausunnossaan viraston laskelmiin perustuvan enimmäishinnan saadun lisäämällä mediaanihintaan 50 prosenttia ja huomioimalla tuleva arvonlisäverokannan korotus. Taksiliitto totesi, että esitetty mediaanihinta on kuitenkin määritelty tavanomaisten- ja sovellusmatkojen toteutuneiden hintojen perusteella, vaikka sovellusmatkat eivät kuulu määräyksen soveltamisalaan. Lisäksi Taksiliitto totesi katsovansa, että mediaanihintaa määriteltäessä ei ole myöskään huomioitu sitä, että esimerkkimatkan hinnan määrittelyssä tulee käyttää kalleinta mahdollista lähtömaksua. Taksiliitto kertoi heidän jäseninään olevan 30 Suomen suurinta tilausvälitysyhtiötä, joiden välityksessä on noin 70 prosenttia taksikannasta. Taksiliitto totesi näiden toimijoiden määräyksen mukaan ilmoitettujen esimerkkimatkojen hintojen arvonlisäverottoman mediaanihinnan olevan 30,77 euroa, johon lisättäessä 50 prosenttia ja tulevan vuoden arvonlisäverokanta, saadaan summaksi 52,62 euroa, jonka perusteella Taksiliitto esitti hinnaksi, jonka ylittyessä taksimatkan hinnasta tai hinnoitteluperusteista on sovittava erikseen, 50 euroa.

Keskuskauppakamari ilmoitti yhtyvänään Suomen Taksiliitto ry:n kantaan siitä, että hintarajaksi tulisi asettaa 50 euroa, koska 45 euron raja-arvon laskennassa on otettu huomioon myös sovellusmatkat, jotka eivät kuulu määräyksen soveltamisalaan. Lisäksi Keskuskauppakamari viittasi lausunnossaan Tilastokeskuksen vuosien 2021–2024 taksimatkojen hintakehitystä kuvaavan kuluttajahintaindeksiin, josta Keskuskauppakamari katsoi ensi vuoden arvonlisäveron muutoksen perusteella laskien laskennalliseksi raja-arvoksi tulevan hieman yli 48 euroa.

Suomen Palvelutaksit ry totesi katsovansa esimerkkimatkan hinnan korottamisen olevan oikeasuuntainen, mutta huomioiden isolla kalustolla liikennöivät toimijat, se piti esitettyä 45 euron summaa liian alhaisena. Suomen Palvelutaksit ry katsoi, että hintaraja tulisi korottaa 50 euroon.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että tavanomaisen taksimatkan hinta on määritelty käyttäen tilausvälitysyhtiöiden virastolle ilmoittamia taksimatkojen toteutumatietoja, sisältäen mediaanilähtömaksun. Enimmäishinta on laskettu lisäämällä mediaanihintaan 50 prosenttia ja huomioimalla tulevan vuoden 2025 arvonlisäverokannan korotus. Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että

mediaanihinta on määritelty tavanomaisten- ja sovellusmatkojen toteutuneiden hintojen perusteella. Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 152 §:n 4 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston on määritettävä esimerkkimatkan hinta sellaiselle tasolle, jonka ylittyessä esimerkkimatkan hinnan voidaan katsoa merkittävästi ylittävän kuluttajille tarjottavien taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason. Määriteltyä esimerkkimatkan hintaa on tarkasteltava vuosittain.

Lain esitöiden (HE 176/2020, s. 85–86) mukaisesti poikkeuksellisen korkean esimerkkimatkan euromääräinen hintataso on määriteltävä perustuen taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason merkittävästi ylittävään hintatasoon. Lisäksi perusteluiden mukaisesti edellytetään, että Liikenne- ja viestintävirasto seuraa taksipalvelujen yleistä hintatasoa ja tarkastelee määritettyä esimerkkimatkan hintaa vuosittain, jolloin määrittely ei voi perustua lukuisten vuosien keskinäistarkasteluun laskennan pohjana. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo säännöksen koskevan sanamuodon mukaisesti koko taksiliikenteen palveluiden yleistä hintatasoa. Taksiliikenteen palveluiden määritelmän ulkopuolelle sovellusmatkat kokonaan rajaava tulkinta olisi omiaan johtamaan virheelliseen taksiliikenteen palveluiden yleisen hintatason määrittelyyn. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että euromääräistä määrittelyä ei näin ollen voida rajata huomioimaan yksinomaan perinteisiä takseja. Huomioon on otettava myös sovelluksen välityksellä tilattavat taksit. Liikenne- ja viestintävirasto huomioi kuitenkin saadun lausuntopalautteen perusteella laskennallisessa painotuksessaan perinteisten taksien suuremman osuuden sekä yleisen taksiliikenteen kustannusindeksin vaikutuksen, jotta määrittely vastaisi mahdollisimman tarkasti tosiasiallista tilannetta. Edellä mainituin perustein Liikenne- ja viestintävirasto nostaa summan ehdotetusta 45 eurosta 47 euroon.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Määräyksellä pyritään yhtenäistämään ja selkeyttämään teknisin ratkaisuin nykyistä kirjavaa hinnoitteluilmoituskäytäntöä asiakkaan ja alan toimijoiden eduksi sekä tukemaan hinnoittelun ymmärrettävyyttä, selkeyttä ja havainnoitavuutta. Käsillä olevassa hankkeessa voidaan luvussa 3 annettua euromääräistä raja-arvoa päivittämällä tukea sääntelyn ajantasaisuutta ja oikeasuhtaisuutta.

Määräyksellä voidaan yhtenäistää matkustajalle ilmoitettavia tietoja ja hintatietojen esilläpitoa koskevaa käytäntöä. Näillä toimin voidaan tukea asiakkaan mahdollisuuksia arvioida taksimatkan hintaa, edesauttaa hintatietojen läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta. Määräyksellä voidaan lisäksi lisätä hintatietojen saavutettavuutta visuaalisen näkyvyyden sekä sijoittelun keinoin. Määräyksellä voidaan vaikuttaa matkustajan mahdollisuuksiin tutustua hintatietoihin ennen matkaa ja vertailla hintoja eri palveluntarjoajien välillä. Luvanhaltijan kannalta yhtenäinen hintatietojen esilläpito vähentää sekaantumisen vaaraa ja voi vaikuttaa positiivisesti kilpailuun, koska yhdenmukainen hinnoista ilmoittaminen tukee toimijoiden välisen kilpailun läpinäkyvyyttä.

Määräyksellä ei pyritä seikkaperäisesti määrittämään hinnaston sisällöstä vaan mahdollistavalla sääntelyllä pyritään vaikuttamaan positiivisesti hinnoittelumerkintöjen havaittavuuteen, selkeyteen, yksiselitteisyyteen ja ymmärrettävyyteen.

Määräyksen vaikutuksia ja muutostarpeita seurataan määräyksen voimaantulon jälkeen. Määräyksen vaikutuksia voidaan seurata Liikenne- ja viestintäviraston viranomaistyön keinoin, esimerkiksi valvonnan yhteydessä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto tuottaa tutkimustietoa taksialaa koskevan uudistuksen vaikutuksista, jonka yhteyteen määräyksen vaikutusten seuranta voidaan yhdistää.

Taloudelliset vaikutukset

Määräyksellä ei katsota olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Ehdotetut muutokset aiheuttavat joitakin välittömiä lisämenoja taksialan toimijoille materiaalikustannusten ja hallinnollisen työn johdosta. Hintamerkintöjen pohjamateriaaleja valmistaville tahoille puolestaan odotetaan uusien tilausten myötä syntyvän uusia tuloja.

Pidemmällä aikavälillä hintamerkintöjen yhdenmukaistamiseen tähtäävät toimet saattavat vaikuttaa myös positiivisesti ennalta tilaamattomien taksimatkojen kysyntään, kun hintojen näkyvyys ja selkeys matkustajan kannalta paranee.

Määräyksellä ei rajoiteta yrittäjien vapautta valita hintamerkinnän pohjamateriaalia. Eri pohjamateriaalivalinnoista aiheutuvat kulut saattavat poiketa toisistaan. Esimerkiksi tarralla kiinnitettävän hintamerkinnän kappalehinnan on arvioitu olevan enintään 10–15 euroa. Sen sijaan esimerkiksi Led-näytön tai tabletin muodossa toteutettu hinnasto olisi alkukustannuksiltaan korkeampi.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Määräyksellä ei katsota olevan välittömiä vaikutuksia viranomaistoimintaan. Välillisesti määräyksen voidaan katsoa liittyvän Liikenne- ja viestintäviraston taksialaa koskevaan lakisääteiseen viranomaistoimintaan.

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto kehittää liikennemarkkinoiden seurantaa, johon kuuluu muun muassa taksimarkkinoiden saatavuuden, kuluttajahintojen, turvallisuuden ja päästöjen kehityksen seuranta. Liikenne- ja viestintävirasto seuraa tilastollisesti kuluttajahintoja vuosineljänneksittäin taksiliikenteen hintaindeksien muodossa. Seurantaa hyödynnetään myös tämän määräyksen valmistelussa.

Ympäristövaikutukset

Määräyksellä ei katsota olevan keskeisiä ympäristövaikutuksia.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Määräyksellä ei katsota olevan keskeisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Määräys ei vaikuta hinnoitteluun tai hinnoittelun perusteisiin. Määräyksellä pyritään antamaan ainoastaan vähimmäistason edellytyksiä ja säilyttämään toimijoiden harkintavaltaa mahdollisimman laajalti – Muun muassa määräyksen toteuttamisen tavat ovat alan toimijan omassa harkintavallassa.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksellä annetaan tarkemmat määräykset taksimatkan hinnan ilmoittamisesta ja hintatietojen esilläpidosta taksin ulkopuolella. Määräys koskee yksinomaan yksittäisiä palvelutilanteita, eli taksiasemalta alkavia taksimatkoja sekä muutoin ennalta tilaamatta tai varaamatta alkavia matkoja. Määräys ei koske taksimatkoja, jotka tilataan puhelimitse tai sovelluksella välitys- tai yhdistämispalvelun kautta tai muutoin ennalta. Matkustajan tilatessa matkan puhelimitse tai muilla tavoin ennalta esimerkiksi sovelluksen kautta, on hänellä merkittävästi paremmat valmiudet ja mahdollisuudet selvittää taksimatkan hinta ennalta verrattuna siihen, että taksimatka otetaan ennalta tilaamatta taksiasemalta tai muusta vastaavasta paikasta. Ennalta tilaamattomissa kyydeissä matkustajan on usein verrattain lyhyessä ajassa kyettävä vertailemaan eri taksipalvelun tarjoajien esittämiä hintoja tai arvioimaan hinta muuten, ja tästä johtuen hintojen selkeä esilläpito, näkyvyys ja vertailtavuus ovat korostuneessa asemassa.

Myöskään taksiliikenteen palvelut, joiden järjestäminen perustuu sellaiseen hankintasopimukseen, jossa sopimusosapuolena ei ole kuluttaja, eivät kuulu määräyksen soveltamisalaan, koska asiakkaalla ei tällöin ole välitöntä tarvetta saada tietoa taksimatkan hinnasta.

Määräyksellä veloitetaan ilmoittamaan taksimatkan hinta tai hinnanmääräytymisen perusteet matkustajalle ennen matkan alkua kirjallisesti taksin ulkopuolella. Esteettömyyden ja saavutettavuuden kannalta on keskeistä, että hinta tai hinnanmääräytymisen perusteet ovat kaikkien saavutettavissa. Näin ollen hinta tai hinnanmääräytymisen perusteet tulee ilmoittaa matkustajalle pyynnöstä myös suullisesti.

Määritelmät

Kohdassa 2.1 tarkennetaan hinnaston määritelmää. Kohdan mukaisesti hinnastolla tarkoitetaan tässä määräyksessä sellaista esillä pidettävää hintamerkintää, jolla ilmaistaan matkustajalle taksimatkaa koskevat keskeiset tiedot. Hinnastoa ei ole tarkoitettu esimerkiksi muun mainonnan harjoittamiseen.

Hinnastossa ilmoitettavat tiedot

Kohdassa 2.2 annetaan hinnan ilmoittamiselle tarkempia muotovaatimuksia. Hinnastossa on ilmoitettava vähintään voimassa oleva matkan hinta tai sen hinnan määräytymisen voimassa olevat perusteet. Jos taksimatkan hinta vaihtelee esimerkiksi vuorokaudenajan mukaan, voi esillä olla samanaikaisesti joko yksittäin kulloisenkin vuorokauden mukaisesti voimassa oleva hinnasto tai useampi hinnasto ympäri vuorokauden.

Hinnastossa ilmoitettavia tietoja koskevaa 2.2.1 kohtaa täsmennetään siten, että kohdassa pyritään korostamaan suoraan lainsäädännöstä ilmeneviä velvoitteita. Liikenteen palveluista annetun lain 152 §:n 1 momentin mukaisesti edellytetään, että kokonaishinta tai hinnan määräytymisen perusteet on ilmoitettava selkeällä, yksiselitteisellä ja matkustajan kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla. Lisäksi lainkohdassa edellytetään, että hintatiedot esitetään siten, että ne ovat helposti matkustajan havaittavissa ennen matkan alkamista. Näin ollen ei ole riittävää, että esimerkiksi sopimushinnan osalta kuvataan graafisesti kaupankäyntimenettelyn esivaiheita vaan konkreettinen hinta tai sen määräytymisen perusteet on ilmoitettava hinnastossa. Esillä voi jatkossakin olla samanaikaisesti yksi voimassa oleva hinnasto tai useampi eri perustein voimassa oleva hinnasto.

Vähimmäishinnan ilmoittamista koskeva määräys on omana kohtanaan 2.2.2. Vaikka hinnastoa ei ole tarkoitettu mainonnan harjoittamiseen, voi hinnastossa 2.2.3 kohdan mukaisesti ilmoittaa taksimatkan hinnan, hinnanmääräytymisen perusteiden tai hinnan ilmoittamisen kannalta muitakin keskeisiä tietoja, kuten yrityksen yhteystiedot.

Hinnastossa käytettävät ikonit

Kohdassa 2.3 määrätään hinnastossa käytettävistä ikoneista tilanteissa, joissa taksimatkan hinta tai hinnan osa perustuu sellaisille suureille, joista kohdassa määrätään. Ikoneilla pyritään tukemaan hintamerkintöjen selkeyttä, havainnointavuutta ja ymmärrettävyyttä. Lisäksi esimerkiksi suomen kieltä taitamattoman matkustajan on ikonien tuella helpompi selvittää hinnan muodostumisen perusteita ja arvioida matkan hintaa.

Kohdassa 2.3.1 tarkoitettujen ikonien yhteydessä voi 2.3.1.6 kohdan mukaisesti lisäksi käyttää hintaa tai hinnanmääräytymisen perustetta kuvaavaa tekstiä, kuten *aloitusmaksu*, *matka*, *aika* tai *vyöhyke* 2.4.2 kohdassa määrätyllä värillä ja 2.4.3 kohdan 2 alakohdan mukaisella kirjasimella. Kohdan 2.3.1.5 mukaista ikonia on käytettävä silloin, jos matkan hinta voi perustua kuljettajan kanssa sovittuun kiinteään hintaan.

Taksamittariin perustuvan hinnoittelun osalta tyypillistä on myös se, että esimerkiksi pidemmästä kaupunkien välillä tapahtuvasta matkasta sovitaan erikseen kiinteä hinta. Mikäli tällainen hinnoittelu on mahdollista, on silloin käytettävä kohdan 2.3.1.5 mukaista ikonia. Tällöin voidaan käyttää myös esimerkiksi lisätekstiä: kiinteä hinta voidaan sopia. Mikäli hinnoittelu perustuu pelkästään kuljettajan kanssa etukäteen sovittuun kiinteään hintaan, on aina käytettävä lisätekstiä: kiinteä hinta sovitaan kuljettajan kanssa etukäteen. Tällä määräyksellä halutaan varmistaa hinnoittelun läpinäkyvyys ja se, että asiakas ymmärtää aina sopia hinnasta etukäteen kuljettajan kanssa ennen matkan alkua. Teksti on tehtävä 2.4.2 kohdassa määrätyllä värillä ja 2.4.3 kohdan 2 alakohdan mukaisella kirjasimella.

Kohdassa 2.3.2 tarkoitettujen ikonien yhteydessä voi 2.3.2.8 kohdan mukaisesti niin ikään käyttää ikonin merkitystä kuvaavaa tekstiä, kuten 1–4 *hlö*, *matkatavarat* tai *eläimet* 2.4.2 kohdassa määrätyllä värillä ja 2.4.3 kohdan 10 alakohdan mukaisella kirjasimella.

Kohdan 2.3.2.1 pyörätuoli-ikonin määritelmää täsmennetään poistamalla kohdan esimerkinomaisuus. Jatkossa ikonia on käytettävä, jos matkan hinta tai sen osa perustuu avustamiseen, paarien asennukseen, porrasvetoon tai muuhun erityisryhmille suunnattuun palveluun. Ikonin lisäksi on käytettävä myös palvelun perustetta kuvaavaa tekstiä ja ilmoitettava palvelun hinta. Erityisryhmien osalta lisämaksu saattaa lyhyellä taksimatalla muodostaa suurimman osan matkan kokonaishinnasta. Hinnoittelun läpinäkyvyyden varmistamiseksi ja ottaen huomioon nimenomaan se, että kyseessä on erityistä suojelua tarvitseva asiakasryhmä, on edellä mainittujen palveluiden osalta perusteltua vaatia palvelun kuvaamista sekä hinnan ilmoittamista.

Kohdan 2.3.2.2 henkilömäärää kuvaavia ikoneja päivitetään selkeyden parantamiseksi siten, että jatkossa olisi vain yksi soveltuva ikoni, jota käytettäisiin kaikissa tilanteissa, joissa hinnanmääräytymisen perusteet vaihtelevat matkustajamäärän mukaan. Jatkossakin on mahdollista sijoittaa henkilömäärää kuvaava ikoni määräyksen liitteenä olevan esimerkkikuvan sijoittelusta poikkeavasti. Esimerkiksi hinnoittelun yleisten perusteiden kohdalla ikonin yhteyteen olisi mahdollista tilankäytöllisesti kuvata perustetta tarkemmin kirjallisesti. Jos hinta tai hinnanmääräytymisen perusteet eivät vaihtelee matkustajamäärän mukaan, ei kohtaa sovelleta. Kohdassa 2.3.2.5 tavarakuljetusta kuvaava ikoni sisältää paketit sekä muut samankaltaiset painavat tavarat ja kuormat, joiden arvonlisäverokanta poikkeaa matkustajakuljetusten arvonlisäverokannasta.

Kohdassa 2.3.2.6 ikoni sisältää esimerkiksi urheilutavarat, kuten sukellus- tai laskettelutarvikkeet, polkupyörät sekä muut erikoismatkatavarat.

Kohdassa 2.3.2.7 annettua ikonia käytetään silloin kun matka alkaa lentoasemalta, jos taksimatkan hinta tai sen osa perustuu siihen, että taksimatka aloitetaan lentoasemalta. Myös matkan alkaessa lentoasemalta, on huomioitava, että hinnaston tulee näkyä ajoneuvon oikealle sivulle siten, että se on matkustajan mahdollisimman helposti havaittavissa. Hinnaston ei kuitenkaan tarvitse olla kiinnitettynä ajoneuvoon.

Hinnaston sijoittelu ja muut edellytykset

Kohdan 2.4.1 mukaisesti hinnasto tulee esittää ajoneuvon oikeanpuoleisessa takasivuikkunassa, muualla ajoneuvon oikealla sivulla tai muutoin ajoneuvon oikealle sivulle näkyvässä paikassa, siten että se on matkustajan mahdollisimman helposti havaittavissa. Hinnasto voidaan sijoittaa esimerkiksi ajoneuvon katolle.

Yhtenäisen ulkoasuvaatimuksen tarkoituksena on helpottaa ja nopeuttaa asiakkaan hintavertailua. Asiakkaan on helpompi vertailla hintoja, kun hän tietää missä kohdassa mikäkin tieto on ilmoitettu ja tiedot on ilmoitettu riittävän isolla kirjasinkoolla lukemisen helpottamiseksi.

Kohdan 2.4.3 alakohdan 3 mukaisesti hinnastossa on oltava otsikkona teksti "Hinnasto" tai sen kieliversio. Otsikko voidaan elinkeinovapauden edellyttämällä tavalla ilmoittaa myös muulla elinkeinonharjoittajan valitsemalla kielellä. Ruotsinkielinen otsikko on "Prislista". Kohtaan 2.4.3 sisällytetään esimerkkimatkan hinnan ilmoittamista koskevat tarkemmat määräykset sijoittelun ja fonttikoon osalta uusiksi luettelamakohdiksi 4–6, jotka koskevat tilanteita, joissa liikenteen palveluista annetun lain 152 §:n 3 momentin mukaisesti ei ole sovittu kiinteää hintaa. Esimerkkimatkan hinta tulee otsikoida joko otsikolla "Esimerkkihinta" tai sen kieliversiolla. Vastaavasti kuin koko hinnaston otsikkoa koskien määrätään, saa elinkeinonharjoittaja ilmoittaa otsikon tekstin valitsemallaan kielellä. Vähimmäisfonttikoot esimerkkimatkan hinnan ilmoittamiselle ovat ilmoitettavan hinnan osalta 44 pistettä sekä esimerkkimatkan hinnan suureita kuvaavien 10 km + 15 min ja alaotsikon "Esimerkkihinta" osalta 18 pistettä rivivälillä 19 pistettä. Esimerkkimatkan hinta on ilmoitettava hinnastossa otsikon alapuolella koko hinnaston leveydellä. Tällä pyritään helpottamaan hinnoittelun vertailtavuutta, kun esimerkkimatkan hinta näkyy kaikissa hinnastoissa samassa kohtaa riittävän isolla tekstillä. Määräys ei ota kantaa hinnoitteluun tai hinnan määräytymisen perusteisiin.

Määräyksen 3 lukua muutetaan nimenomaista sopimista koskevan euromääräisen raja-arvon osalta siten, että jatkossa taksimatkan hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista on sovittava nimenomaisesti, jos esimerkkimatkan hinta ylittää 47 euroa aiemman 40 euron sijaan.

Liikenne- ja viestintäviraston on määritettävä esimerkkimatkan hinta sellaiselle tasolle, jonka ylittyessä esimerkkimatkan hinnan voidaan katsoa merkittävästi ylittävän taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason. Jos syntyy erimielisyys siitä, onko hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista sovittu nimenomaisesti, palveluntarjoajan on näytettävä väitteensä toteen. Jos hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista ei ole sovittu nimenomaisesti, se ei voi ylittää Liikenne- ja viestintäviraston määrittelemää esimerkkimatkan hintaa. Lisäksi lainkohdan mukaan määriteltä esimerkkimatkan hintaa on tarkasteltava vuosittain viraston toimesta. Lain esitöiden mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarkemmat määräykset poikkeuksellisen korkeasta esimerkkimatkan hintatasosta, jonka ylittyessä taksimatkan hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista on sovittava nimenomaisesti. Liikenne- ja viestintäviraston on määritettävä edellä tarkoitetulle poikkeuksellisen korkealle esimerkkimatkan hinnalle euromääräinen taso, jonka ylittyessä luvanhaltijan määrittämän esimerkkimatkan hinnan voidaan katsoa ylittävän merkittävästi taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason. Merkittävänä ylityksenä voidaan pitää 50 prosentin ylitystä tavanomaiseksi katsotusta hintatasosta.

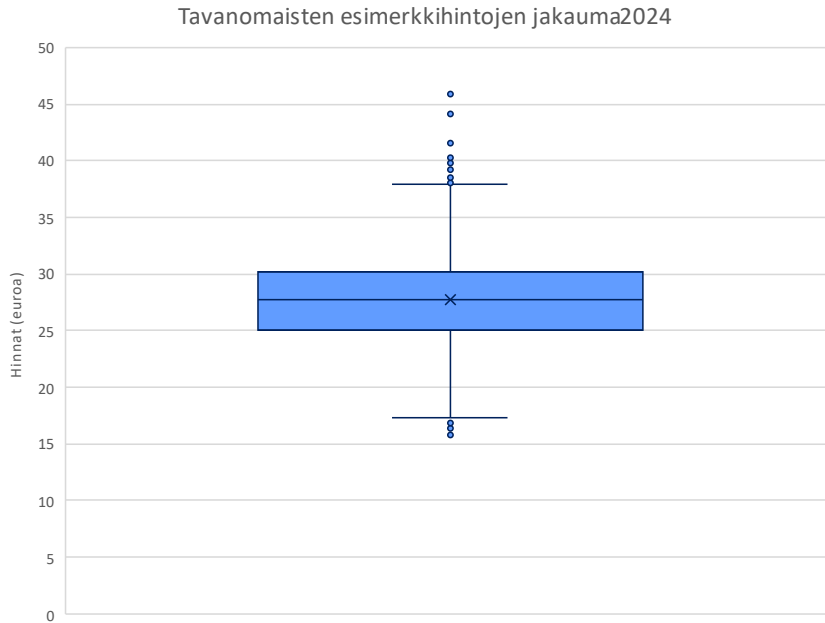
Esimerkkimatkan hinnan tarkastelu 2024

Liikenne- ja viestintävirasto on arvioinut vuoden 2024 välityskeskusten ja suurten taksiyritysten kuukausiseurantatietojen perusteella taksimatkan euromääräisen hintarajan.

Aineistosta otettu otos kattaa tammi–marraskuun välillä toteutuneet markkinaehtoiset taksimatkat vuonna 2024. Otannan pohjakriteerinä on käytetty esimerkkimatkan määritelmää. Kattavan otoksen muodostamiseksi otantaan on huomioitu myös sellaiset matkat, joiden etäisyys on 10 km +/- 500 m ja kesto 15 minuuttia (+/- 30s).

Laskennassa on huomioitu taksimatkojen hintojen alueelliset ja tilaustapoihin liittyvät eroavaisuudet ryhmittelemällä aineisto Uuteenmaahan ja muuhun Suomeen sekä tavanomaisiin ja sovellusmatkoihin

(neljä yhdistelmää). Otoksen edustavuus on varmistettu tilastollisesti (permutaatiotesti) ja tämän pohjalta on määritetty tyypillinen esimerkkimatkan hintataso.

Lähde: Liikenne- ja viestintävirasto

Laskelman perusteella esimerkkimatkan mukaiset hinnat ovat pääosin 25,0 ja 30,3 euron välillä aineiston maksimin ollessa 45,9 euroa ja minimin 15,8 euroa. Tavanomaisena hintatasona (mediaani) aineiston perusteella voidaan pitää 27,7 euron hintaa.

Min	Q1	Mediaani	Keskiarvo	Q3	Max
15,79	25,00	27,72	27,68	30,25	45,92

Lähde: Liikenne- ja viestintävirasto

Kun tavanomaiseen hintatasoon lisätään liikenteen palveluista annetussa laissa tarkoitettu merkittävän ylityksen raja (+50 %) ja huomioidaan taksiliikennettä koskeva arvonlisäverokannan muutos 10 prosentista 14 prosenttiin vuoden 2025 alussa, laskennalliseksi hintarajaksi saadaan 43,30 euroa.

Yleinen taksiliikenteen kustannusindeksi huomioiden ja painotettaessa perinteisten taksimatkojen osuutta suhteessa sovelluksen kautta sovittuihin matkoihin sopivana euromääräisenä raja-arvona pitää kuitenkin maltillisesti korkeampaa raja-arvoa. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo edellä esitetyn perusteella, että sopivaksi katsottava merkittäväksi ylitykseksi katsottava euromääräinen esimerkkimatkan hintaraja on jatkossa 47 euroa.

Määräyksen aikataulu

Määräys tulee voimaan 1.1.2025. Tämän määräyksen mukaisia hinnastoja on mahdollista käyttää heti määräyksen julkistamisen jälkeen. Tällöin on huomioitava muun muassa se, että esimerkkimatkan hinta tulee antaa määräyksen mukaisesti.

Määräyksestä viestiminen

Määräyshankkeen aloittamisesta on tiedotettu Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla sekä sähköpostitse tieliikenteen määräysvalmistelun tiedotuslistalle ilmoittautuneille. Määräysluonnoksesta on pyydetty kirjalliset lausunnot ajalla 11.12.–18.12.2024. Lausuntopyyntö on julkaistu Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla sekä lausuntopalvelu.fi-palvelussa. Lisäksi lausuntopyyntö on lähetetty tieliikenteen määräysvalmistelun tiedotuslistalle ilmoittautuneille sähköpostitse. Valmis määräys julkaistaan Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla ja Finlexissä. Määräyksen antamisesta tiedotetaan Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla ja erikseen sidosryhmille.